

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Pénteken Junius 6.-dik napján, 1817-dik esztendőben.

B é t s.

Mária Leopoldina Császári Fő Hercegaszszony, a Portugalliai, Brasiliai, és Algarbiai Koronaörökös jegyese, minnekutánna a Fels. Császári Udvarból legnyájásabban elbútszott volna, a múlt kedden reggel Bét s fő városát ipehagyván, *Livornó* felé útnak indult, a hol hajóra ülven útját Brasilia felé veszi.

Arról a fényes bálról, melyet a múlt vasárnap éjjel, Portugallus rendkívül való fő Követ Marquis *Marialva* az *Augarten* kertben adott, ilyen leírás fordul elő a Bétsi Udvari Német újságban: —

„Hogy a *Mária Leopoldina* ö Fő Hercegaszszonyságának a Portugalliai, Brasiliai és Algarbiai Koronaörökös Printzel való összeházasodását, melly által a világ két részeiben lévő legfényesebb uralkodó Házaknak ketteje a vérnek kötelei által össze tsatoltatik, ezen Házaknak fényességéhez, a történeteknek nagyságához, s a közönséges örvendező részvételhez méltó módon megünnepeltessék, az ö Portugalliai Kir. Felsege rendkívül való fő rangú Követe Marquis *Marialva*, egy oly innepi bált adott a múlt vasárnap éjjel az *Augarten*ben, melly annak a fényes és nagy czélnak, a melyre nézve adatott, izlésére, költséges voltára s úriságára való tekintetben, tökéletesen megfelelt. —

„Valamint *Titæa*, a mesék istenszszonya a *Jupiter* és *Junó* lakodalmoknak innepére az *Olympust* a *Hesperidák*

kertje által méltóságosabbá tette, így a fő rangú Követ úr is az *Augarten*nek szépszalait s egyéb részeit, Magusi erő által, új épületekkel s tziifraságokkal egy egész gyönyörűségek templomává változtatta vala, úgy, hogy a mit tsak valaha a Tündérek világáról költöttek, azt itt, tsaknem mind, mint valóságot szemlélni lehetett. Új bémenetek és portáléle nyitattak vala, új szalák építettek, ezek új folyások vagy sétálásra való helyek által foglaltattak egymáshoz, s mind ezek úgy intéztettek-el, hogy az épületekkel az egész kert öszszetsatoltatott vala, s mind ezek oly módon megvilágosítottattak métsék által, hogy egy egész tüztengert ábrázoltak. Nem tünt itt egyéb az ember szemibe, legfinumabb izlésű nagyságnál, méltóságnál, s minden részeknek egymás között való szép öszszetsatolódásánál. —

„Igen sokva telne itt minden főle keszületeket s tziifraságokat környülállásosabban lerajzolni. Mind ezeket az *Eszterházy* ö Hertzegsége építő mestere, s az egygyesített festő Cs. K. Akademia Tanátsosa *Gavallér Moreau* intézte-el, s a maga felvigyázása alatt vitette ezen tökéletességre s a ki kevés napok alatt mind ezeknek leírását Német és Frantzia nyelven ki fogja adni. —

„A hivatalos uraságok s főbb tisztviselő személyek 8 óratájban kezdettek a városból a kertfelé hintókon kimenni. Közel két ezerre tszik a számát azoknak, kiket a Követ Úr, a Fő nemesség, a Követségi személyek, s ezen város elő-

Kelölbb Jakosai közzül előre meghivatott vala. Császár és Császárné ő Felségek, a' Menyaszszonyó Cs. Fő Hertzegaszszony-ságával, 's a' Koronaörökös ő Cs. Fő Hertzegségével, továbbá, Bavariai Koronaörökös ő Királyi Hertzegsége feleségestül, minden Fő Hertzeggeinkel és Hertzegaszszonyainkal, 's Szakszen-Tescheni *Albert* ő Kir. Hertzegségével egyetemben, minnyáján megjelentek ezen fényes mulatságban. A' Felséges Udvar 9 órakor érkezelt-meg, melly után a' Követ Ur 's a' Menyaszszonyó Cs. Fő Hertzegaszszony-sága legelőbb egy lengyeltántót jártak, 's a' tántolás, mindenféle frissítő szerekkel való udvarlással, folyást tartott 11 óráig, midőn a' tántót vatsora váltotta-fel. A' Felséges Udvar a' régi nagy szalában egy drága sátor alatt, 40 személyekre terített asztál mellett evett. Nem messze ehez két más asztalok voltak felterítve harmintharminz személyekre. Ezek mellett *Károly* és a' Palatinus ő Cs. Fő Hertzegségek ettek a' Hertzegnékkel a' magok feleségeikkel egyetemben. A' más vendégek számára két oldalfélt épült új galériákban voltak, 18, és 12 személyekre való külömbkülömb asztalok felterítve, oly számosan, hogy a' mellesleg vagy oldalfélt lévő, 's egyéb kredentziás asztalokat ide nem számlálván, 12 száz személynek volt leülésre 's evésre való helye. —

„Vatsora után valami 1 óratájban vissza ment a' Felséges Udvar a' tántoló szalába, a' hol a' tántz ismét elkezdődött. —

„Császár és Császárné ő Felségek 's a' Menyaszszonyó Cs. Fő Hertzegaszszony-sága 2 órakor hagyták oda a' bált, a' melly reggeli 4-kor végződött-el.

„A' milyen gazdagon és jó szolgálattal foly ez a' bálozás belőlről, éppén ilyen jól elintéztetve voltak ennek minden külső részei is; legjobb rendtartással mentek véghez mindenek; az előfordálható

szerepséttlenségek (gyűladás 's egyebek) ellen, előre való vigyázásbéli intézetek voltak tétetve. Csak azt lehetett sajnálni, hogy azon estve az esső megeredvén, a' gazdagon megvilágosított sétáló kertben időöltés végett szélyel járnai bajosan lehetett; hanem a' mi a' világositást illeti, ez egészen tökéletes volt.

Ö Cs. Kir. Felsége kegyelmesen méltóztatott *Kaunitz-Rietberg* Hertzegget, ki, mint fő rangú Követ *Romába* veszi útját, a' Sz. István Magyar Kir. Rendjének nagy keresztjével, minden taksakivánás nélkül, megltisztelni.

Végezte a' Gallitziai, Lodomeriai, és Bukowinai Constitulziót illető Felséges Pátensnek: —

3). Minthogy *Bukowina* az 1787-ben Mártz. 14-dikén költ Pátens által, a' Rendek' Constitulziójára való tekintetben, *Gallitzia*val már összsatsatoltatott; erre nézve mi ötet ezen összsatsatolódásban kegyelmesen meghagyjuk, 's ezen tekintetben e' következő határozásokat tesszük: — a) A' *Bukowinai* Püspök, valamint a' Gallitziai Püspök, a' Papság' Rendjéhez tartozik. — b) Azok a' familiák, mellyeknek az 1787-dik esztendőben Mártzius' 14-dikén költ Pátens' 2-dik és 3-dik tikkelye által Grófi vagy Bárói Rend adatott, az Uri — c) azok a' régi Boér és Masil familiák pedig, mellyek az immatrikuláltatás' jussával egész mostanig éltek, így szintén azok is, a' mellyeket mi, vagy a' mi ősünk megnemesítették, a' Ritteri Rendhez számláltatnak. —

4). A' mi Gallitziai, Lodomeriai 's Bukowinai országunk Rendjeinek gyűléseikben való megjelenésre, ülésre és voksolásra, just adunk: — *először*, azoknak a' személyeknek, a' kik ezen országnak valamelly fő méltóságú hivatalát viselik, kik között mi a' Deák rendtartású *Catholicus* Érseknek, mint Gallitzia és Lodo-

méria' Primásának, az első rangot adtuk — *másodszor*, a' Görög és Örmény rendtartású Érsekeknek, Püspököknek, Apátur-Uraknak, 's azon infulus Apáturoknak, kiknek mi ezen jussal való élhetést az ő különös kérésekre megadni fogjuk, 's a' most fennálló Kanonoki Káptalanok Deputatusaiknak, mellyek közzül a' Lembergi Káptalan kettőt, a' többiek pedig különkülön mindenik egygyet-egygyet-rendelhetnek a' Diétára: egyszermind azt is ki nyilatkoztatván itt, hogy valamint azok a' Kanonokok, kik mint Deputatusok a' Káptalanok által kiválasztatnak, úgy az egyéb Papi Dignitáriusok is, a' kik nem Püspökök vagy nem Érsekek, a' magok *prebendájokat* 's abba való installáltatásukat, valamint szintén azt is, hogy az indigenatusságot megnyerték, a' Rendek' gyűlése' Elölülőjének megmútatni tartoznak, hogy a' gyűlésbe behotsáttassanak — *harmadszor*; azoknak az úgynevezett *nagyobb időt* (majorenisséget) ért férjfiú személyeknek, kik az Uri vagy Rittevi indigenatusság mellett megmútatják, hogy egy vagy több oly országtáblás jószágot örökös jussal birnak, melynek vagy mellyeknek az ő 1782-tő (vagy Bukowinára nézve az ő 1787-béli) eredeti tiszta Dominicalis adózása, *hetvenöt*, Rénusi forintot tett — *negyedszer*; Lemberg fő városa két Deputatusainak. — Ezen jussal való élést pedig csak azok személyesen gyakorolhatják, a' kiknek adattatott. —

5). A' Rendek' foglalatossága kiterjed mind azokra a' tárgyra; mellyek ezen országnak, a' Rendeknek közönségesen, vagy különösen valamelyiknek javát illetik, a' mennyiben tollók ezeránt vagy maga az ország' fő Tisztsége magyarazatokat kíván, vagy pedig a' mennyiben ezen fő Tisztséghez a' Rendek az ő tulajdon magok indittatásából, a' köz jóra nézve valamely ajánlásokat vagy feladásokat tesznek, vagy ezen fő Tisztség által egyenesen hozzánk intéznek: meghatároz-

va pedig, a' fundusra és földre vetetett adóknak tisztában való tartására 's felosztására, 's az azokkal összsztatoltatva lévő tartozásokra; az általunk meghatározott vagy ezután meghatározatandó principiumokkal megegyezőleg; a' katonai kvártély-pótlás' és a' Rendek' Domesticafundusa' administrálására; *indigenatúsadásra*, a' Rendi Tisztviselőknak tételtésekre, az ezen ország' számára fenn tartatott 's különös Rendelések által kijellettett fundátziós-helyekre, 's a' Nemes Születési könyvnek (matrikulának) tisztában való tartására. —

6). A' fontosabb foglalatosságok Országos gyűléseken, a' folyó (Currens) tárgyak pedig a' Rendek' Biztossága által intézettek-el. —

7). A' Biztosság áll, a' három elsőbb Rendeknek két-két, és *Lembergnek* egy, Deputatusaikból. Melléje illendő számú segedelem, 's elejibe elegendő kiterjedésű utasítások adattatnak. Ugyan ez az eddig volt Rendek' küldöttjeik' leveles tarát 's egyéb írásait is által veszi.

8). Valamint a' Rendek' gyűléseiben úgy az ő Biztosságok' tanátskozásában is, az Ország' Kormányozószeiknek Elölülőjére biztuk az előlülést 's a' dolgok' folytatását 's arról az esetről is előre gondoskodtunk, ha ő ebben megakadályoztatódna. Az Elölülő határozza-meg azt a' rendet, mellyel a' foglalatosságoknak a' tanátskozásra elő kell vétettetni. Rajta áll, hogy ő a' maga voksát, előre vagy utoljára adhassa. A' voksoknak összeszedése is ötlet fogja illetni. —

9). A' Rendeknek az 5'-dik tizkelyben feljegyeztetett foglalatosságaira nézve, még a' következőket akarjuk említeni: — a) Deputátziókat csak akkor küldhetnek hozzánk a' Rendek, minekutánna arra tollunk ergedelmet nyertek — b) Azadózás' meghatározásának jussát egész kiterjedése szerint magunknak akarjuk fennlartani. Mindazonáltal a' fundustól

való adózással függésben lévő, meghatározott, pénz és nsturálékbeli adózásoknak kiírását, önnön Postulatumnaink' formájában fogjuk a' négy Rendeknek esztendőnként tudokra adni. — c) Valamelly adózásbeli kiírást, vagy valamelly önként való adományra való meghívást, akár melly célra legyen is intéztetve, csak a' mi helybehagyásunkal tehetnek a' Rendek. — d) A' Diétára összehgyülekezett Rendek csak olyan személyeknek adhatnak a' magok választása által indigenatust, a' kik már a' mi Császári Státusainkban Uri vagy Ritteri méltósággal bírnak. — e) Az Uri Rend indigenatúsának taksáját két ezer, a' Ritteri Rendét egy ezer, Rénusi forintra határoztuk. — Ezt a' taksafizetést minden időben olyan járású pénzel kell tenni, a' milyen közönségesen a' Státus' kassájiba befolyó minden taksáknak fizettetésekre határozottatva leszen. Ezen taksáknak elengedtetése csak a' mi engedelmünkkel eshetik meg.

10). Diéta, rendszerént, esztendőnként egyszer tartatik, 's annak napját mi határozzuk meg. Fontos okokra nézve időközben is összehivattathatnak a' Rendek, de ennek csak a' mi helybehagyásunkal lehet helye. Mikor a' mi nevünkben a' Kormányozószerék jelenti, hogy a' Diéta elvégződött, azonnal el kell oszlani a' Gyűlésnek. —

11). A' Rendek' testének a' Lembergi Landrecht engedtetik oda, mint *Forum Privilegiumum*. —

12). Különös kegyelmességünknek jelül megengedjük az ülés és voksolásbeli jussalbíró Rendeknek, hogy az ezen ország' czimerével 's fundamentomos színével megegyező formaruhát viselhessenek.

Midőn mi ezen Pátensünk által a' Rendek' Constitutzióját illető főbb határozásainkat ezen országokban közönségesessé teszszük, egyszermind kinyilatkoztatjuk, hogy mi a' Rendeknek közönséges beiktat-

tatása végett és azért, hogy a' Biztosság' tagjai kiválóztattassanak, *Lembergben* a' folyó 1817-dik esztendőben, Juniusnak 16-dik napján, Diétát fogunk tartatni, melyre nézve elvárjuk, hogy ezen Diétán mind azok, kiknek a' jelentéző Pátens' 4-dik tikkelyében arra jus adatott, megjeleni, 's azt, a' mi nékik a' mi nevünkben tudokra adatik, meg halgatni fogják. —

Kiadatott a' mi Császári fő és lakó városunkban Bétsben, Aprilisnek tizez-harmadik napján, az ezer nyoltszáz tizen-hetedik esztendőben, Országlásunknak huszonhatodik esztendejében. —

Ferentz.

Gróf *Ugarte* Aloisius, K. Cseh fő és Austriai Fő-Hertzege első Cancellarius.

Gróf *Lasansky* Prokop.

Báró *Gaistern* Nepomok János.

Az ő Cs. K. Felsége parantsolatjára *Widman* Károly.

Német Ország.

Württemberg. — A' múlt Május' 26-dikán ilyen igen fontos Viszszairást intézett Király ő Felsége ezen ország' összehgyülekezve lévő Rendjeihez: —

„*Wilhelm*, etc. Kedves Hivőim! A' Mártzius' 5-dikán vélettek közöltt Constitutziói jóvállásaink felett eddig folyt alkudozásoknak folyamatjából azt vettük eszünkbe, hogy a' dolgokkal való ilyen bánásnak módja által a' czélt vagy éppen soha el nem érhetjük, vagy legatább sokkal későbbre érhetjük el, mint az a' mi tulajdon magunk és népünk' jóvával megegyezhetne. Nagyon eljött az ideje, hogy ezen bizontalanságnak, zürzavarnak, és leszességnek véget vessünk; ezt, a' jóvállott Constitutzió minden apróság pontjai felett való hosszas disputálások által el nem érhetjük: csak egyszer fennálljon az épület, azután, tsendesebb időben, meg lehet rajta tenni a' magános jobbitásokat. Mi úgy itélünk, hogy már

most határozást lehet a' dolgon tenni, a' nélkül, hogy az egygyezés' útja, mellől el kelljen állannak, vagy pedig hogy a' ti határozásbéli szabadságtok megsértettség. A' mi minket magunkat illet, előttünk a' dolgoknak az a' tekintete, melly az Országlónak jussait a' nép' jussival ellenkező állásba helyezteli, 's egyiknek javát a' másiknak megkárosíttatásában keresi, éppen oly gyűlölséges mint idegen, 's azt hisszük sokkal inkább, hogy ezen kétféle júsoknak egymással való igazságos összealkalmaztatása 's azoknak költsönös megbetsülése, hozzájárják el mind két résznek valószínű boldogságát. Ezen gondolkozásnak módjával nem egygyezne meg az, hogy mi azokat a' júsokat, a' mellyeket szeretett népeinkre nézve hasznosoknak 's a' mi Koronánk' jussival is megegyeztetelőknek lenni megesmerünk, csak lassanlassan, hosszas vetélkedések után és szorgató 's megújított sürgetésekre 's kérelmekre adnók meg nélkül. Inkább most mindjárt megadjuk nékiek azokat, azért, mert örömet adjuk: de éppen így nem fogjuk soha magunkat kénszeríttelve arra vétettetni engedni, hogy oly kívánságokat megadjunk, a' mellyek valamint Koronánk' jussait úgy népünk' boldogságát is egyáltalában veszedelmeztenék. Ehez képest nekünk elégséges az, hogy a' ti gyűléseknél kívánságait 's czélzásait a' Constitútzió-nális Kötésnek fontosabb pontjaira nézve, mint ezeket ti, ha szintén nem formális határozások által is, de csakugyan most nagyobb majd kisebb hangon, kinyilatkoztattatok, megesmertük. Mi megmutattuk ezekeránt viseltető figyelmetességünket az által, hogy a' Constitútzió-nak azon tikkelyeiben, mellyek illetődtek, oly változásokat tettünk, mellyek csak a' mi magunk, az utánnunk következő Országló, és kedves népünk eránt tartozó kötelességeinkel, megegyezhetnek, 's azzal az állapottal is, melybe mi a' Német Szövetségre nézve hely-

hezelve vagyunk, nem ellenkeznek. Ez a' mi végképpen való határozásunk. Ehez, kedves Híveink, ti is elégséges módon hozzákészítetve valátok. Két esztendejénél több, hogy Würtemberg Constitútziójának munkái a' ti különös figyelmeteknek tárgyává lettek; már három hónapja, hogy a' Constitútzió' plánuma a' ti kezeitek között van: ha tehát a' ti gyűlésetek a' dolgot valójában vette, már most tisztán és meghatározott módon lá is mondhatja arról való vélekedését, a' nélkül, hogy hebehurgyaság ellen panaszolni oka lehesen, ha vélekedésének hatádeknélkül való kimondása kívántatik tőle. Tehát azt fogjuk várni tőletek, hogy a' jelenlévő Visszairásnak közönségessététetésétől fogva számlálván 8 napok múlva tartandó gyűléseknél meghatározva kinyilatkoztattatok; hogy a' jóvallott Constitútziót, a' most vétetek közöltetett változásokkal, mint Constitútziót megesmeritek-e, vagy nem? Ha a' több szám meg fog benne egygyezni, így a' Constitútzió, a' mennyiben semmi előre való készületek nem kívántatnak hozzá, tüstént lábra állítatik: azonközben nem fog ellenünkre lenni, hogy egy 5—7 személyekből álló Biztosságot váloszszakot, melly az általunk kineveztetendő Biztosokkal egygyütt, az egész Constitútziót minden rajta tétetett változásokkal egyetemben felvévén, oly módon rendbe szedje, hogy azon helyeken, a' hol a' változások elfogadtatni nem fognak, ott a' Constitútziót a' maga eredeti voltában meghagyja. Azt is megengedjük ezen Biztosságtoknak, hogy azon pontokra nézve, mellyeken változások nem tétettek, a' maga azeránt való kívánságait, hogy ezeken mitsoda változásokat szeretne tétettetni, előnkbe terjeszthesse, és mi mind ezekeránt lehető tekintettel fogunk viseltetni. Az ily módon tétteni fogó változtatások osztán, a' Rendek' eleibe fognak az ő legközelebbi gyűléseknél, helybehagyás végett terjesztetni.

Altaljában azt fogja a' dolog természete hozni magával, hogy a' közelébb tartandó Diétális gyűlésekben sokkaltöbb változásokat illető jóvállások fognak tétettni, mint majd idővel a' későbbiekben, minthogy egy ily nagy kiterjedésű dolog egyszerre nem tökéletesülhet egészzen, és sok határozásaink eránt tsak az idővel való tapasztalás tehet végső választást. Mi a' Biztosság által tétetődő változásokat figyelmetesen meg fogjuk fontolni: de azonban szükség, hogy addig is egy regulát erőssítsünk meg, melly a' dolgon, az oly változtatásokra nézve, melyekben meg nem egygyezhetnénk, határozást tegyen. Feltévén pedig azt a' második esetet, hogy a' gyűlés' tagjainak többsége, a' Constitútziót ezen változásokkal is el nem fogadná, már így, noha felettébb nagy kedvetlenséggel, kéntelenek lennénk arról a' reménségről lemondani, hogy ez úttal a' Constitútziót, egygyezés' útján, felállithassuk. De nem ezelünk nekünk ezen Constitútziót így osztán, mint törvényt kihirdettni; hanem azzal mind addig várakozni, valaméddig minket a' mi népünk annak behozására törvényes úton önként nem kér, elvárván, hogy mitsoda Principiumok fognak a' Német Szövetség' gyűlésén az ahoz tartozó egyéb Német Fejedelmekre nézve felvétettni. Azonközben addig is belé fogjuk mi a' mi hűséges népünket azonosokkal való telyes élésbe tenni, melyek néki a' Constitútzióban ígértnek, a' mennyiben ezek a' képviselőséget nem illetik, 's önnön magunk is megtartani 's követni fogjuk mind azokat az Országlási principiumokat, melyek abban kifejeztettek, mivelhogy mind ezek a' mi meggyződésünknek 's népünkhöz viseltető szeretetünknek tiszta szüleményeik. A' ki házáját és Királyát igazán szereti, tudni fogja már most, hogy mire kelljen magát elhatározni. Költ *Stuttgartban* a' Kir.

Tilkostanátsban Máj. 26-dikán 1817-ben. A' Király' különös parantsolatjára."

Az úgynevezett *Közönséges Újságban* olvassuk, hogy a' *Würtembergi* Király Május' 24-dikén a' Rendeknek azon Biztosságát, melyre a' Constitútzió' tizikelyeinek előre való különös megfontolása vala bízattatva, magához hivatván, ily szókkal adta oda annak a' feljebb való Viszszairást (Rescriptumot): Azért hivatám, úgy mond, a' Biztosságot, hogy utolsó egyenes nyilatkoztatásomat eleibe terjesszem. Már három hónapja, hogy kezeikben van a' Rendeknek a' jóváltott Constitútzió, a' nélkül, hogy annak tsak egygyik valamelyik része, felett is megegygyezhettek volna; mert minden tizikkelyére nézve megújította magát az a' játék, melly már két esztendőtol fogva tartott, 's minden, egygyesülést megakadályoztatott. A' további bizontalankodás belőlről nyughatatlanságra vezérlene bennünket, kívülről pedig a' szomszéd Státusoknál gyengülést okozna tekintetünknek. Mint Király, ezen állapotnak elképzelni való tartását nem szemlélhetem, melyre nézve által adom most utolsó jóvállásomat a' Biztosságnak, 's kevés napok alatt Tilkos Tanátsom által a' Rendek' gyűlésével is közöltem azt. A' haza és egész Németország ezen gyűlésre fordították szemeiket. Utolsó próbát teszek, hogy a' gyűléssel egy Constitutziónak felállításában megegygyezhessünk, melly által a' nép' jova megfundáltattathatna. Ha ebben sem boldogulhatok is, meggyződésel leszek jövendőre nézve, hogy mindent megtettem, a' mit kötelességem kívánt. Kímondott principiumaimban kemmi nem tehet ingadozóvá; effelől betsületemre bizonyossá tehetem a' biztosságot."

A' *Stuttgartban* kijövő két újságok megintették a' Berliini úgynevezett Királyi privilegiált újságot, azért, hogy egy Ménusi levelezőjének tudósítása után azt

írta, hogy ott, *Stuttgartban* a' Rendek' gyűlésének háza előtt Aprilis' 30-dikán readetlenségek történtek volna, 's nevezetesen, hogy a' nép között uralkodó titkos pezsgésre nézve, ágyukat vittek 's lovas strázsa tsoportokat rendeltek volna az utcákra. — „Midőn mi, így szollanak az elől-említett újságok ezen költött líreknél közönségesen ellene mondani kéntelenítettünk, mivelhogy nállunk a' helyjéről még csak egy ágyut is meg nem mozdítottak, 's a' kaszárnyákból, az' irt célra, csak egy katona is ki nem jött, egyszers mind azt sem halgathatjuk-el szó nélkül, hogy az idegen újságíróknak, mikor afféle tájkhelyeket, mellyek által egy Királyi fő és lakó városnak betsülete megsértetik, leveleikbe bevesznek, a' kútfőt, melyből meritenek, jól meg kell vizsgálniok.“

A' *Hannau* újság szerint *Württembergben* is nyomába akadtak valami olyan forma szakadásnak, mint Felső Austriában a' *Pöschlianusoké* volt. Egy *Württembergi* házban éppen akkor lepték-meg 's fogták mind el a' jelenlévőket, mikor valóságos ceremóniáikkal foglalatostkodtak. Már 14 napja, hogy nyomokba indultak, 's nagy kívánsággal várják, hogy valamint többet kitanulni lehessen tőlök. Mint mondják, csak *Württembergben* reá megy 100-ra a' követők' száma, qnnét fél óra távolságra pedig *Heidnsfeld* nevű falut egészen elmétejesítették. Azokat, a' kik *Württembergben* elfogattattak, a' legnevetésesebb öltözetekben 's foglalatostkodásban lepték-meg, 's azon ruhábaöltözködvé ültették szekerekre 's vitték is fogságra őket. A' ház, a' hol reájok találtak, már most üres és strázsa van eleibe állítatva. Sokféle gyanus dolgokat találtak meg benne.

A' *Norimbergai* újság szerint Május' 27-dikén estvéli 6 órakor egy *Kassel*-i Kurir ment által *Frankofurtumon*

Darmstadt felé, mint beszéllette, azzal a' szomorú hírral, hogy ő Kir. Hertzegsége a' *Hassiai* Választó Fejedelem 26-dikban délutáni 4 órakor meghalt volna: a' Diétához azonközben még semmi tisztviselői tudósítás nem érkezett ezen halálról.

Frantzia Ország.

Londoni újságokbeszélnek, hogy *Wersaliában* valami összeesküvésnek akadtak nyomába, melynek plánuma a' lett volna; hogy a' Princzeket, mikor egy alkalmatossággal mustrát fognának tartani, megöljék. Sok altisztek elfogattattak, 's mint hallatik már ki is vallották gonosz célzásokot, hanem csak ily hozzáadás-sal, hogy ők az összeesküvésnek csak alsó rangú Ágensei, és hogy ők az összeesküvésnek további és valóságos célzásáról telyességgel semmit nem tudnak. Azt is hozzá teszi a' hír ezen beszédhez, mint toldalékot, hogy ugyan azon Regementnek (t. i. a' *Versaliában* fekvő 2-dik testőrző Regementnek) Főtisztjei nem csak semmi részt nem vettek ezen összeesküvésben, hanem inkább hűségeknek legnyilvánosabb bizonyágát mutatták. — (Ezen összeesküvésről azonközben még eddig semmi emlékezetet nem tettek a' Párisi újságlevelel).

A m é r i k a.

A' *Londoni* levelek még folyvást hirdetik a' *Terra Fermai* insurgenseknek szerentsés lépéseiket. Most ismét ilyen zikkelyt adtak-ki, Jamaikai levelek után: — „Generális *Morilló* a' Királyi seregek' vezére, az Uj-Grenadai insurgensek' fő vezére, az Uj-Grenadai insurgensek' Joes völgyében tökéletesen megveretttén, maga *Morilló* is megsebesedett, 's e' miatt nem soká azután *Cuesta* városában meghalt. Generális *Bolívar* főnyes bemenetelt tartott *Venezuelába*, 's Elöl-ülővé választatott.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A Pesti közönséges levelében ezeket olvassuk: —

Méltóságos Báró Révay János ö. Nagyságát, Császári Királyi Kamarás Urat, Bányászi Tanácsost, és Nemes Thuróczi Vármegyének Fő Ispányi Helytartóját, a' a' Felső Magyar Országai Bányászság' Fő Inspectorává és a' Districtualis Bányász-Törvényszéknek Elölülőjévé nevezni méltóztatott ö. Felsőge.

Ezen hónap 29-dikén a' Pesti Királyi Universitásbeli Orvosi karba bevezettetett T. T. Birli Edvard Doctor Ur, mint a' Bábaságnak Királyi Tanítója, Királyi Tanácsos és Magyar Országai Fő Orvos Pfisterer András Ur maga volt a' bemutató, 's ezt rövid szép beszéddel tellyesítette; azután szólt az új Professor Ur, 's magát az ö szovaiban kijelentett minden magahányástól idegen mérsékléssel a' jelenlévő igen számos halgatókkal nagyon megkedveltette.

Pesten Május' 12-dikén Superintendialis Gyűlést tartott a' Duna-melléki Helvétia Vallást követő Superintendens Méltóságos Gróf Széki Teleki László ö. Nagysága, és Fő Tisztel. Báthory Gábor Superintendens Ur előlülése alatt. Több belső dolgokat illető tárgyaknak elintézésük után szoros vizsgálás tartatott a' Predikatori Sz. hivatalra vágyódókkal, és különös tehetségeket kimutatván, kilenczenfel is szenteltettek. Ezek közül többek az Ekklesiákba Lelki Pásztoroknak rendeltettek, kettő pedig, u. m. Tiszt. Nagy Ist-

ván, és Tiszt. Fancsy István Urak, amaz a' Ketskeméti, emez a' Kun - Sz. Miklósi Gymnasiumokba Professorokká tételtek. Az említett Oskolák eddig is szépen virágoztak: de bizonyos reménységgel várjuk, hogy ezen Professor Urak általmég nagyobb fényre kapnak.

Fontos Jelentés.

A' kik a' Bétsi M. Kurirt a' folyó 1817-dik esztendőnek második Semestrisére is megtartani kívánnyák, 's az esztendő elején csak 13 forintot küldöttek érte, tisztelettel kérettetnek, hogy a' szokott módokon a' második rendbeli 13 forintokat is fel küldeni ne terheltessenek.

H i r a d á s.

Ezen levelokban ugyan kihirdettetett vala az Albert Királyi Hertzeghez tartozó Magyar Országai N. Mosony Vármegyében M. Óváron lévő Uradalom' részéről, hogy ezen 1817-dik esztendőben Aprilis' 16-dikától fogva Junius' végéig határozatott legyen az az időszakasz, melly alatt azok, a' kik onnét finum gyapjas juhokat vásárolni szándékoznak, oda tulajdon aláírásokat beadhassák. Hanem, mivelhogy már most azon juhok, mellyek az eladásra meghatározatva valának, kevés számú Kosokon kívül a' magokat bejelentett vásárlók által elfoglaltatva vannak, tehát ez mindeneknek közönségesen tudokra adatik, azért, hogy további tudakozások ne tétetessenek, vagy hogy vásárolni akarók ide ne útozzanak. Költ. Magy. Óváron Máj. 28-dikán 1817-ben.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
Jun. 3-dikán 332 — 4-dikén 332 $\frac{1}{2}$ — forintot.